

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 286. szám.

Csütörtök, december 15.

Előfizetési árak:

Egész évre	—	—	24 kor.
Félévre	—	—	12 .
Negyedévre	—	—	6 .
Egy órára	—	—	2 .
— Egyes szám ára 8 fill.			

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el azonkívül az összes hirdetésu irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével minden szombat délután 5 órakor.

A csönd.

Nagybecskerek, december 15.

Amint tegnap a bűnügyi vizsgálóbíró alakja megjelent a látóhatáron, az ellenzéki hősök, a felelem és gáncsnélküli lovagok, akik a magyar lovagiasságot meggyalázva védtelen emberekre rontottak s irtó háborút indítottak a más vagyonát képező butorok ellen, — egyszeribe észre tértek és megjuhászodtak. Nyilván eszükbe jutott a fegyház csöndje s jónak látták ebbe a csöndbe begyakorolni magukat. Így csöndesedett el tegnap hirtelenében a védtelenek és a butorok elleni forradalom s így történt meg az, hogy a képviselőház negyedik ülészakát megnyitó tegnapi ülést az ellenzéki hősök siri csöndben szemlélték végig. A szabadelvűpárt impozáns, tömör felvonulása különben is azt az érzést juttatta felszínre, hogy most a parlament van együtt, nem pedig tüntetésre és rombolásra szövetkezett pártok. Az a gondolat kerekedhetett felül tán önkéntelenül, hogy ez a parlament dolgozni akar, nem pedig brutálításokat elkövetni butordarabokkal és szolgálakkal. Hisz mindaz, ami történt, nem egyéb, mint a többség becsületes akaratnyilvánítása arra, hogy dolgozni akar. A technikai obstrukció egyetlen akadályát akarta csak elhárítani s éppen ehhez az egyhez ragaszkodik makacsul, zsandárpofozásig, székiábtördelésig az Apponyi—Kossuth-szövetség. Vajjon mit szeretnek rajta olyan nagyon? Mi egyébtől jó az, mint lehetlenné tenni minden kormányt, mely egy pár embernek nem tetszik? Vagy tán épp ezt szeretik benne?

Ennek a negyedik ülészakának volna feladata meghozni a nagy megoldást: a házszabályok olyatén módosítását, mely a technikai obstrukciót lehetlenné teszi. A mint az ülészak nehézségein átjutnánk, a

parlament felszabadított két kezével egyszerre munkába foghatna s az ország oly rég várja már, hogy parlamentje dolgozzon, hogy intézz: el legsürgősebb teendőit, a ma égető szükségleteit, a holnap sürgető feladatait.

De persze, ma már a vak szenvedély, a tomboló boszuvágy és a kiméletlen gyűlölködés lett tényező a parlamenti hangulatban, a szövetkezett ellenzéken. Elmosdottak odaát az igazság és a belátás határvonalai; egyikükről a másikra árad a felelőtlenségnek az az ijesztő fluiduma, melyről azt hiszik, hogy mentessé teszi őket minden ellen, a saját izlésük és jogérzetük s a közönség kritikája ellen egyaránt.

Ily viszonyok közt egyegyedül a szabadelvűpárt kitartása, szilárd hajthatlansága az, a mely a jövőt megmenteni képes. Az ő felelősségére megy most a rendcsinálás keserves nehéz munkája s a felelősséget csak úgy vállalhatja, ha nem esik az ellenzék hibájába, ha sem a szenvedély mámorja, sem a megtorlás vad ösztöne nem téveszti meg tisztánlátását és egyenes cselekvését. Vezérére tekint, a kit el nem térít újából senki és semmi, a míg a maga igazát érzi s ereje van ez igazát kiküzdeni. A szabadelvűpárt minden tagja érzi, hogy ezt az igazat véde, az ország alkotmányát védi s a míg ez a tudat él a lelkekben, meg lesz az erő és az akarat is végigküzdeni a harcot, amelyben az ország — tegnap óta inkább, mint valaha — a kormány és pártja mellé áll.

Az erdélyi arisztokrácia Tisza mellett. Vármegek, városok intelligenciája, a józan polgárság zöme, az egyszerű gazdálkodók hatalmas gárdája tömörült Tisza zászlója alá az erdélyi részeken. Fényes tanubizonyosság erre a múlt vasárnap története, melynek minden sora az őszinte lelkesedés, önzetlen ragaszkodás ezernyi megnyilvánulá-

sát véste az igazságok ércetáblájára. Főlemelő tudat lehet ez a vezérre s biztos záloga a diadalnak, a haza üdvére. De egyet ki kell emelnünk, mert ez óriási súlyjal bír szemben azzal az állásponttal, mit olyan tendenciózusan markiroznak az ellenzéki hírlapok. Azt hazudják, hogy az ország arisztokráciája az ellenzék táborába sereglett. Vannak és lehetnek erre nézve spóradikus jelenségek, habár az u. n. kaszinópártnak a kormánypártból való kilépése még teljességgel nem jelenti az obstrukciós táborhoz való föltétlen csatlakozást, — sőt legtöbbször a kilépetteknek ezt az obstrukció föltételén elítélésével egyenesen meghazudtolja. De általában az arisztokraciának kormányellenes állásfoglalásáról beszélni, írni s mind a kettőben hazudni: az igazságnak homlokába ütköző. Az erdélyi részek arisztokráciája egészen Tisza és az ő hamisítatlan szabadelvűsége mellett van. Rendíthetlen, harkész támogatását kétségtelenül dokumentálta vasárnap. Az egész erdélyi arisztokrácia, a legjelentősebb, legbefolyásosabb ősi nevek birtokosai személyében, tüntetőleg jött el, hogy Tisza mellé sorakozzék. Itt voltak a Kemények Jósikák, Bethlenek, Telekiesek, Bánffyok, Szenteskereszthyek, Tholdalagiak, Zeykek, Huszárok, Hallerek, Bélyek, Mikók. Ki hiányzott közülük? Csak az, aki nem jöhetett egy és más okból. Erdély arisztokráciája tehát bebizonyította, hogy felelem és gáncsnélküli szabadelvű párti, a szó igazi értelmében. Tisza híve, mert ő ma Magyarországon az igazi szabadelvűség vasakaratu, törhetetlen bajnoka. . . . Aki érteni akar ebből, megérti, hogy mi ennek a jelentősége.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 114. szám) minden nap reggeli 6 órától kezdve délután az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken délután 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 4 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— Személyi hír. Dr. Dellimanics Lajos főispán és Jankó Ágoston alispán hivatalos ügyekben Budapestre utaztak.

— Tanácsülés. Nagybecskerek város tanácsa holnap délelőtt fél 11 órakor ülést tart.

A „TORONTÁL“ tárcája.

A hátráló.

(Franciából.)

Az új tábornok két nap előtt érkezett Sidel-Abbesbe s megkezdte a szemlést.

Lovagló pálcáját hóna alá szorítva, gyors léptekkel haladt a retentés bő nadrágú zuávok sorai között s egyszerre hirtelen megállt és nyers hangon szólt:

— Tegnap polgári ruhában jártam a városban. Egy részeg zuáv durván reám kiáltott, hogy adjak neki borraalót. Az az ember lépjen elő azonnal!

Egy trombitás három lépést megelőzve a többieket, kezével turbánját érintve köszöntötte a tábornokot.

— Az az ember én voltam!

Öreg katona volt. Bronzszínű arcán egy hosszú kardvágás sebhelye piroslott végig. Dolmánya karján négy paszománt mutatta szolgálati éveinek számát s mellén öt érem csillogott.

— Tunis, Tonking, Dahomey, Madagaszkár, Kina, — mormogta a tábornok.

Az öreg vitézzel nem volt szíve szigoruan bánni.

— Miért tetted ezt? — kérdé tőle.

— Szomjas voltam, tábornokom!

E válasz teljesen lefegyverezte a tábornokot, de mert nem akarta szó nélkül hagyni a dolgot, homlokát szigorú ráncokba szedve, pálcájával nagyokat ütött eszmáira:

— Én csak annak adok inni, aki megérdemli, — s aztán folytatta a szemlést.

A következő héten a kaszárnya roppant lázas izgalomban volt. Egy zuáv-zászlóaljat mozgósítottak a dél-óráni határra, ahol egy marokkói és tuareg-banda legyilkolta a francia őrséget.

Az indulás előtt a tábornok megvizsgálta a távozó zászlóaljat.

Egyszerre megállt a kürtös előtt:

— Hát te vagy az, aki mindig szomjas? Nos, jöjj vissza az erdeméremmel s akkor koccintunk egymással.

A zászlóalj nyugodt, egyforma lépésben haladt a rengeteg pusztaságban, a homlok-tengeren keresztül s a tikkasztó nap tűzében volt szívük harsogtatni harci dalukat:

„Hurrá, hurrá! Itt jönnek a sakálók!”

A batalion előtt egy fél mérföldre haladt két szakasz, amely egy hadnagy vezérlete alatt a felderítő szolgálatot végezte. Ide volt beosztva a trombitás.

És zengett a dal: „Hurrá, hurrá, jönnek a sakálók!”

— Ez csak vak lárma, — szólt egy rumi

— erre nyoma sincs a tuaregnek; jobb volna, ha hazaeresztenének.

Alig végezte szavait, golyózápör borította el a felszázadot s mintha a földből bujtak volna elő, egy egész sereg fehér burnuszu arab vette körül őket s rémes ordítással rohant rájuk:

— Naoldine bebec! . . . Emehi! — hangzott mindenfelől.

Legalább ezer gyalogos és félannyi lándzsás lovas vette körül őket.

A fiatal hadnagy, akinek ujdonatuj egyenruhája csak most ismerkedett meg sz ut porával, most kerülvén ki a st. cyrei iskolából, megdöbben a nagyszámu ellenségétől. Lehetetlen volt még elgondolni is, hogy néhány emberével feltarthassa magát addig, míg a zászlóalj megérkezik. Sajnálta biztos halálba vinni embereit s úgy gondolta, okosabb lesz jó rendben visszavonulni s aztán erősítést nyerve verni le az ellenséget.

— Kürtös! — kiáltott — fujd a hátráló!

E parancsra a kürtös, mint a sebesült párdúc szökött fel:

— Hátráló! Azt a zuávoknál nem ismerik, hadnagy ur!

Es ajkaihoz szorítva kürtjét, teljes erejéből fujta a támadót!

Mint villámaram rázta fel az embereket a riadó. Ledobták hátbőröndjüket, egy pillanat alatt a fegyverek csövében villogott a bajonet s minden torokból viharos, orkanszerű erővel tört elő:

ÁLLANDÓ

nagy választék női felöltők, raglan, havelok, kabátok és gallérokban a legújabb divat szerint.

Saját műhelyben készült

férfi és gyermek öltönyök és felöltők, rövid bundás kabátok, városi és utazó bundák, szörme gallérok, stólok, boa, muff és minden szücsmunkák.

Telefon 141.

Telefon 141.

Kovács Gedeon Nagybecskerek.

— Szabó- és szücsműhely a házban. —

— **Uj gazdasági tudósító.** A m. kir. földmívelési miniszter Lászlóffy Gyula törökbecsei lakost Torontálvármegye törökbecsei járására a gazdasági tudósítói tisztelt bizta meg.

— **Az ügyvédi kamarából.** A szegedi ügyvédi kamara dr. Annau Ernő ügyvédet nevezte ki gondnokul az elhalt dr. Demkó Endre ügyvédi irodája részére.

— **Főuri vadászat.** A gyulai réten ma Szapáry Pál gróf az arisztokrácia számos tagját látta vendégül a vadászatban. A vendégek különvontan érkeztek és reggel nyolc órakor a Szeged-pályaudvaron villásreggeliztek. A vadászat délutáni négy óráig tartott és 1577 nyulat és egy rókat lőttek.

— **A Raczkovics-féle leányintézetből.** A Raczkovics-féle leányintézet felügyelő bizottsága, december 19-ikén a vármegyei alispáni kisteremben ülést tart a következő tárgysorozattal: Stassik Mária kérvénye I-ső ötödéves póttéka megadása iránt. — A Raczkovics-féle leányiskola ig. tanítónője által birt lakás padlózatának a kijavítása. — Raczkovics-féle iskola folyóójának deszkafallal leendő elrekesztése. — Stassik Mária kérvénye az 1902/3. évről visszamaradt tűzifa iránt. — A Raczkovics-féle leányiskola 1905. évi költségelőirányzata.

— **Halálhír.** Temesvárról jelentik: Báró Barco Edé sz. kiv. honvéd-százados, Herkulesfürdői vízforrás-felügyelője, a temesvári előkelő társadalom egyik köztisztelőjében álló rokonszenves egyénisége, tegnapelőtt este — rövid szenvedés után — 70 éves korában Temesvárott meghalt. Elhunytának híre benső, mély részvétet keltett mindazok körében, akik ismerték Barco bárót. A boldogulát holnap beszentelik és azután Herkulesfürdőre szállítják, hol 1878-ban elhunyt neje, Kengyelátz Erzsébet holtteste mellé helyezik örök nyugalomra.

— **A jótékony nőegylet jelmezestélye.** A nagybecskereki jótékony nőegylet a jövő évi január 7-ikén jelmezestélyt rendez. Az estély rendező-bizottsága most alakult meg a következők: Elnök Daniel Ferenc, társelnök dr. Perisics Zoltán és Bánlaky András, alelnökök Benkovich Mihály, Strosz Béla, dr. Pollák Győző és dr. Mihálovics István. Jegyző: Semsey Gyula, háznagy: Reitter Oszkár. Azonkívül alakítanak egy száztáru bizottságot. Az estélyre a város területén falragaszokkal hívják meg a közönséget s külön meghívókat csak vidékre küldenek. Az estély belépő díjai: családjegy 5 korona, személyjegy 2 korona.

— **A torontáli kör közgyűlése.** A „Torontáli Kör“ Budapestben december hó 8-án tartotta ezidei rendes III. közgyűlést a tagok élénk érdeklődése és részvétele mellett. A tisztikar a következőképpen alakult meg: Elnök dr. Telmann Sándor, alelnök dr. Strubert Jakab, titkár Napholz

— **Hurrá, hurrá!**

Óriás zsivaj töltötte be a pusztaságot s a zuávokat elnyelte a porfelhő.

Hiába igyekezett e heroizmushoz nem szokott fiatal hadnagy visszatartani a fiukat, hiába kiabált utánuk:

— **Örültek vagytok! Kábaság, amit tesztek, várjátok be legalább az erősítést!**

Senki sem hallgatott rá, a zuávok rohantak a vén kürtös után. A trombita éles hangja töltötte be a levegőt:

— **Előre! Előre!**

De a kis csapat nem lelt ellenséget maga előtt. A marokkókat annyira meglepte e váratlan roham, hogy elröppentek, mint a varebék.

A zászlóalj visszatért Abbesbe. A garnizon minden ezrede díszben várja a tábornok látogatását, aki üdvözölni akarja katonáit.

A zászló előtt lelkes beszédet tart, amiből a legénység csak tört szavakat hall:

— **Becsület... Haza... Franciaország...**

Egyszerre kilép a sorból — a trombitás. A mellén ragyog — a régi öt érem előtt — az érdemkereszt. Katonásan tiszteleg s a lehető legnyugodtabb hangon szól:

— **Tábornok ur megígérte, hogy ha ezt a keresztet megszerzem, koccintani fog velem! Szabad kérnem?...**

A tábornok ur elkacagta magát s ment a zuávval koccintani a kámbanba.

Jenő, főjegyző Ferch Gyula, aljegyző ifj. Bottlik Dezső, pénztáros dr. Brazowsky Emil, ellenőr Ferch Frigyes, háznagy hatyei Hatyei Gyula. Választmányi tagok: Thorer Tamás, Bodósi Agoston, dr. Brazowsky Nándor, dr. Schreiber Jakab, Hess Miklós, Kulifay Győző, Forgó Akos, Dörner Lénárt, Reichrath József, Weigner József. Póttagok: Stagelschmidt József, Bundy János, Demkó Miklós, Wildpret Péter. Számvizsgáló-bizottság: Mihályfi Dezső, Török Arnold, Hahn Alajos. Póttagok: Friedrich N. és Boros Károly.

— **A város mint fegyelmi jog.** Szerb-Neuzinán egy kis tanuló fiu rakoncátlankodó kedvében a padlason rendtelenséget követett el és a tanító hívására vonakodott előtte megjelenni. Másnap a tanító a fiut bottal megverte. A nagybecskereki bíróságok a tanítót könnyű testi sértés miatt ítéltek el. A Curia azonban most felmentette a tanítót, kimondván azt, hogy a tanítónak fegyelmi hatásköre van a nevelés terén is és hogy a fiu engedelmességével okot szolgáltatott a testi fenyegetésre, hogy oly jelentéktelen volt, hogy ez által a tanító fegyelmi jogának határát nem lépte túl.

— **A kocsi kerékei között.** Súlyos baleset érte tegnap Freymann Menyhért románszentmihályi malomtulajdonost. A szerencsétlen ember ugyanis jobb karjával a kerékek közé került és kétszeri esőtörést szenvedett. Apolás végett beszállították a temesvári kórházba.

— **A posta és a karácsony.** A m. kir. postaigazgatóság a közeledő ünnepek alkalmából a következő figyelmeztetést intézi a közönséghez: A karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldemények késedelem nélkül való kezelése csak egy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandó a következők: 1. Pénzt, ékszert, más tárgyakat egybecsomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra falada, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papír használandó. 3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnévnek vagy más különböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idősb, özvegy stb.), továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitétele. 4. A címet magára a burkolatra kell írni és ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bőrdarabra vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagban levő címről felső részén kitüntesse. 5. A csomagok tartalmát úgy a címiraton, mint a szállítólevelen szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Bécsbe szóló élelmi szerekét, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (húsnemű, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok címrataira, nemkülönben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, mennyiség és mennyiség szerint kizárandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor, stb.) A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivétele szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

— **Méregkeverő feleség.** Magyar-Pécskának egyik legvagyonosabb polgára Punyeczki András földesgazda. A felesége Kömives Ágnes régóta gonosz indulattal viseltetett már iránta és elhökélte, hogy megöleti az urát. Meghitt bizalmasa, egy Kozák-Bokor Mária nevű ardi cigányasszony adta neki ezt a tanácsot, akivel a kuruzslásai révén ismerkedett meg. Megállapodtak abban, hogy egy lassan, de biztosan ható szert fog készíteni, a mely kis adagonként egy hónap alatt végző Punyeczkiel. Kozák Mária névű rövidesen szállítania kellett volna a mérget, de a romlott cigányasszonynak is feltámadt a lelkiismerete és nem mert szavának állni. Ellenben folyton haladékat kért cinkosától, utóbb pedig zsarolni és fenyegetni kezdte, hogy leleplezi, ha pénzt nem kap tőle. Punyeczkinak a múlt héten kellett volna bevenni az első mérgezagot, ekkor állott be azonban egy nem várt fordulat, Punyeczkinak szüksége volt néhány száz koronára, elment a takarékpénztárba, hogy a szükséges összeget felvegye, itt azonban legnagyobb meglepetésére arról értesült, hogy a felesége tudtan kívül csaknem az egész tőkét kiszedegette. Nem szolt semmit, egyenesen beállított a rendőrségre és feljelentette az asszonyt. A nyomozás során mind meglepőbb és terhelőbb adatok kerültek nyilvánosságra, amelyek kétségtelessé tették Kömives Ágnes bűnét. Tegnap már annyira megérett a dolog, hogy a pécskai csendőrség nyíltan lépett fel és letartóztatta Punyeczki Andrást, Kozák-Bokor Mária-t és a szeretőjét Géziacs János fiatal cigánylegényt.

— **Az „Egyetértés“** ez ideig karácsonyi száma úgy terjedelmre, mint tartalomra nemcsak a hazai, de bizvást mondhatni, a világsajtó egyik feltűnően szenzációs eseménye lesz. Ezen rendkívüli számnak, melylyel már foglalkoznak a legjobb erőink nemcsak jelen mozgalmassá poltúkei életünket fogja hiven feltárni, hanem különösen szépirodalmi részében lesz gazdag ellanyira, hogy abban minden irodalombarát nemes élvezetet fog találni. Jó előre felhívjuk erre a magyar ur közönség figyelmét. Egyetértés kiadóhivatala Budapest, IV., Vármegye-utca 11. — Előfizetési árak: Negyedévre 10 korona, 1 óra 3 60 korona. Kétdévezményes ár: állami tisztviselők, papok, tanítók, jegyzők részére negyedévi 7 korona, 1 óra 2.40 korona.

Irodalom és művészet.

* **Semsey Mariska Nagybecskereken.** Semsey Mariska, a kitűnő énekesnő, mint értesülünk, december 20-ikán a városi színházban hangversenyt tart. A hangverseny iránt igen nagy az érdeklődés.

* **Színészet Zombolyán.** Amint Zombolyáról írják, Kunhegyi Miklós színtársulata folyó hó 17-én kezd meg ott 12 előadásra tervezett színi idényét. A társulat jelenleg Pancsován működik s ott megelégedésre játszott.

* **A „Zenélő Magyarország“** zeneműfolyóirat ez évi utolsó füzetét most jelent meg s következő zeneműajánlásokat közli: I. „János vitéz“ dr. Kacsóh Pongrác daljátékából „Bagó dalát“. II. Fekete István „Édes anyám rózsát küldött egy csillagos este“ magyar dalát. III. Gallozzi T. „Luigia“ című, rendkívül bájos, széles tonusu olasz keringőjét, a fővárosi elit zenekarok egy kivánatibb műsordarabját. 24 gazdag tartalmú füzet egy évfolyamban 250 zeneoldalt tartalmaz 12 korona. Egyes próbafüzet 60 fillér, felvére 12 füzetre 6 kor., negyedévre 6 füzet 3 korona. Az újévvel meginduló XII. évfolyamra előfizetések már elfogadtnak.

Legszébb karácsonyi ajándék minden zongorázónak a „Zenélő Magyarország“ most megjelent díszesen bekötött XI. évfolyamú kötet. A két ujnyi vastag, gazdagon aranyozott díszablakba kötött kötet 250 zeneoldalon tartalmazza az 1904. évi zenetermeket, zongora s dalajánlások legjavát, a legrésztvevőbb hazai és külföldi zeneszerzők, zongora, ének s hegedűre írt műveiből és pedig 27 magyar nótát, 6 műdalt, 9 vígdat és kuplét, 8 operett, opera és melodramát, 5 indulót, 4 keringőt, 4 különféle táncot, 2 csárdást, 1 francia négyest, 16 szalondarab s ábrándot és 3 hegedűművet. Ára dus aranyzása díszkötésben 15 korona, füze 12 korona. A minden zongorázónak feltétlenül értekes kötet a legmodernebb zeneműajánlásokhoz hozza s annyit, amennyit zeneműkereskedésben csak 100 koronáért lehet összevásárolni. A „Zenélő Magyarország“ eddigi 11 évfolyamát mind egészben is vagy a 277 füzet egyenként 60 fillérével folyton kapható. Arról terjedelmes kimerítő jegyzék, úgy minden legújabb zenetermekről jegyzéket bárhová ingyen és bérmentve küldetnek, megrendeléseket minden nyomtatásban megjelent bármilyen zeneművekre a legolcsóbb s leggondosabb kiszolgálás mellett elintézi a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatala Budapest, József-körút 22/24.

TÁVIRATOK.

Ujabb botrány a képviselőházban.

Budapest, december 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Sejteni lehetett, hogy az ellenzék alkotmányromboló munkáját nem fogja abbahagyni és a higgadtabb elemek a rombolásba belekóstolt fekevesztett emberek dühöngését csak ideig-óráig gátolják meg.

Igy is volt ez s a képviselőház mai ülésén az ellenzéki hősök a parlamentáris mus diszere ujabb botrányt csaptak.

Tíz órakor nyitotta meg az elnöklő Jakabffy alelnök az ülést.

Andrássy Gyula gróf a napirend előtt akart felszólalni, az elnök azonban ezt az új házszabályok értelmében nem engedte meg.

Az elnök intézkedését az ellenzék persze óriási ordítózással fogadta és jó

Schmidthauer-féle

Igmándi

keserűviz, reggelenként fél pohárral használva,

meglepően gyors és nagyszerű sikerrel pótolja otthon bármely évszakban a Karlsbadi és Marienbadi ivó kurát, gyomor és bélbajokban, ugyszintén elkövérédek, szívelhaja-hatásosságában egyéb keserű vagy hashajtó ásványvizek meg sem közelítik és saját érdekében cselekszik, ki helyette mást nem fogad el. — Utasítás mellékelve. — Kapható Nagybecskereken Prandell R. ur üzletében. — Főszékfűtés a forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS egyszerűsége Komáromban. —

ideig lármáztak, míg Andrássy mégis hozzá-
szólt a házszabályokhoz.

Utána Kossuth, majd Apponyi
Albert gróf szólal fel a régi házszabá-
lyokhoz.

Háromnegyed tizenkettőkor Tisza
István gróf minisztereinök emelkedik szó-
lásra s beszél is, de az ellenzék olyan
lármát és füttyülést csap, hogy beszédét
nem lehet megérteni. Pillanatnyi csöndben
csak ennyi hallható Tisza beszédéből:

— Le fogjuk győzni önöket!

Erre ismét leirhatatlan láрма tör ki,
az ellenzék s a disszidensek felugranak s
ököllel fenyegetőznek a jobboldal felé. Az
ököllel fenyegetőzők között van Wlassics
Gyula is, a mire Wolfner Tivadar feleje
rohan. Azt hitték, hogy meg akarja ütni
Wlassicsot s mindenki a középre siet, de
nem történik semmi baj.

Most az elnök felfüggeszti az ülést.

A zürzavar azonban a folyosón is
folytatódott, heves szóváltások folynak,
másképp a teremben elhangzott közbe-
szólásokat magyarázták.

Fél egy órakor az elnök újból meg-
nyitja az ülést s föl hívja a füttyülőket,
hogy jelentkezzenek. Erre ismét óriási zaj
tör ki.

Kiáltások: Mindnyájan füttyültünk!

Tisza István gróf megint beszélni
akar, de szavát nem hallani.

A főördítőzt, Lengyel Zoltánt az
elnök harmadszor rendreutasítja és egyben
felteszi a kérdést, hogy Lengyel ügyét a
Ház a mentelmi bizottsághoz utasítsa. A
többség feláll, az ellenzék azonban követeli,
hogy számlálják meg a szavazatokat.

Jakabffy elnök kijelenti, hogy a
módosított házszabályok értelmében a sza-
vazatokat nem lehet megszámlálni, hanem
az elnök dönti el.

Erre az ellenzéki jegyzők a baloldal
riadó tetszése mellett az elnök mellől el-
távoznak, Kovács Pál jegyző pedig nép-
párti szellemességgel székét felfordítva az
asztalra teszi.

Az elnök az óriási zajban megint fel-
függeszti az ülést s az izgalom megint
kiterelődik a folyosóra, a hol rendkívül
heves jelenetek játszódnak le.

Félóra mulva az elnök megnyitja az
ülést s elrendeli a szavazatok megszámlá-
lását, a melynek eredménye az, hogy
Lengyel ügyét 237 szóval 161 ellenében a
mentelmi bizottsághoz utasítják. (Taps a
jobboldalon, zsvívás a balon.)

Az eredmény kihirdetése után Tisza
István gróf minisztereinök szólt, de az
ellenzék ismét olyan lármát csap, hogy a
minisztereinök szavait nem lehet érteni.

Utána Szederkényi Nándor szól
és tiltakozik a határozattá emelés ellen.
Közben a jobboldal folytonos „eláll“-t kia-
bál, majd általános a zaj, úgy, hogy Sze-
derkényi beszédét sem lehet érteni. A zaj-
ból kiballatszlik Rakovszky sivitó hangja,
amint odakiáltja Drakulicsnak:

— Fogja be a száját, magát egy pincér
pofonította.

Drakulics Pál: Maga hazudik.

Az elnök ezután az ülést berekesztette.

Az orosz-japán háboru.

A mandzsuri harctérről.

Budapest, december 15. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról jelentik,
a mandzsuri harctér felé nagyszámú új
csapatok vannak utban.

Port-Arthur ostroma.

Budapest, december 15. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Mint Dalmból táviratoz-
zák, a japánok folyton bombázzák Port-
Arthurt. Az egész város lángokban áll.
Holnapra a japánok általános rohamot
terveznek.

Bethlen Miklós gróf meghalt.

Budapest, december 15. (A „Torontál“
ered. táv.) Bethlen Miklós gróf, Hunyad-
vármegye és Torontálvármegye volt fő-
ispánja ma hosszabb szenvedés után meg-
halt. Temetése holnap délután lesz Buda-
pesten, a kerepesi-uti temetőben.

A szabadelvűpárt étekezlete.

Budapest, december 15. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Az országgyűlési szabad-
elvűpárt ma este 7 órakor értekezletet tart.

Lajos bajor herceg Vas megyében.

Budapest, december 15. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Mint S ombathelyről jelen-
tik, a vas megyében időző Lajos bajor
kir. herceg tegnap meglátogatta a lánzi
gazdasági szakiskolát, majd a Lajos-majori
mentelepét, majd a fűrésztelepet tekintette
meg. Délután a herceg Chardonnet Hilarius
grófnál tett látogatást, ki a herceget az
épülő selyemgyár telepén kalauzolta.

Neményi Ambrus temetése.

Budapest, december 15. (A „Torontál“
ered. táv.) Neményi Ambrus orsz. kép-
viselőt, a kitűnő publicistát ma délután
temették el óriási részvét mellett. Teme-
tésén megjelentek a kormány tagjai, a
hirlapírói, írói és politikai világ tagjai s
azonkívül nagyszámú gyászoló közönség.

Az új állami anyakönyv.

Budapest, december 15. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Tudvalevőleg fölmerült az
azsme hogy az új állami anyakönyvek élet-
beléptetését elhalasztják. Mint most illetékes
helyről jelentik, az új anyakönyvi törvény
végrehajtása tárgyában összehívott anket
egyhangulag odanyilatkozott, hogy semmi
akadálya sincs annak, hogy az új törvény
végrehajtását félszendőre elhalasztják. A
belügyminiszter legközelebb fog dönteni az
új állami anyakönyv életbeléptetésének idő-
pontja iránt. Lehet azonban, hogy csak
negyedévre odázzák el az ügyet.

Lovagias ügyek.

Budapest, december 15. (A „Torontál“
eredeti távirata.) A mai képviselőházi ülés-
ből kifolyólag Abaffy Ödön képviselő
provokálta Rakovszky Istvánt, Zichy
Aladár gróft és Kaas Ivor bárót.

Az orosz belügyminiszter gyilkosa.

Budapest, december 15. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Petervárról távirják: Plehve bel-
ügyminiszter gyilkosainak pörében tegnap hoztak
ítéletet. Szaszonovot életfogytiglani tartó, Sz-
korszkít 20 évig tartó kényszermunkára ítélték.
A tárgyalás zavartalanul folyt le.

Az innsbrucki tüntetések.

Budapest, december 15. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Innsbruckból táviratozzák: A német
szabadevű diákság kijelentette, hogy nem vesz
részt a rektor-felavató ünnepségen, mert arra a
helytartó és a hadtestparancsnok is hivatalos.
Mint hogy ezek a legutóbbi diáktüntetések alkal-
mával a német diákság ellen léptek fel, a diákok
kijelentették, hogy ezekkel az emberekkel az
egyetemen belül nem akarnak találkozni.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. december 15.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	50 kilogr. ára		Kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki új	76	—	—	80	10.15	10.30
Pestvidéki új	76	—	—	80	10.10	10.20
Bánsági új	76	—	—	80	10.15	10.25
Bácskai új	76	9.95	10.05	80	—	—
Rozs elsőrendű					7.55	7.65
„ másodrendű					7.45	7.55
Árpa takarmány					7.20	7.40
„ égetni való					7.10	7.20
„ sörfőzésre való					0.—	0.—
Zab					7.05	7.30
Tengeri bánsági					—	—
„ másnemű					7.70	7.85
Ropos káposzta					—	—
„ bánsági					—	—
Köles					0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, december 15. (A nagybecs-
kerei Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén
az árak néhány fillérrel emelkedtek. Déli
zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra) 1905.	10.20	—
Tengeri májusra) 1905.	7.59	—
Zab (áprilisra) 1905.	7.22	—
Rozs (áprilisra) 1905.	7.95	—

Nyiltér.*)

Figyelmeztetés!

Ezennel közhírré teszem, hogy
Omalyev Elemér budapesti jogász
fiamért semmiféle adósságot nem fogok
fizetni.

Szerbittebe, 1904. évi december hó 13-án.

(919-21)

Omalyev Milán.

*) Az e rovat alatt közöltéket nem vállal felelősséget a szerk.

Kübekháza község előjárósága.

1294. szám 1904.

920-11

Hirdetmény.

Kübekházán létesítendő **ovoda és óvónői lakás**
építési munkáinak 10338 kor. 73 fillér költségelirányzati
összeggel leendő biztosítása céljából az 1904. évi december
hó 22-ik napjának d. e. 9 órájára Kübekháza község-
házánál zárt ajánlati versenytárgyalást tartunk.

A zárt ajánlatok 5% bánatpénzzel ellátva a kitűzött
nap reggeli 8 órájáig alulírt községi előjárósághoz adhatók
be. Későbbben érkezett ajánlatokat nem veszünk figyelembe.
Feltételek, költségvetés és tervek a községi jegyzői
hivatalban megtekinthetők.

Kübekháza, 1904. évi december hó 12-én.

Poroszkai Zoltán,
jegyző.

Szirovicza Ferenc,
bíró.

Egy pár

angol foxterier

1 1/2 évesek, azonnal eladók.

Tudakozhatni a „Torontál“ kiadó-
hivatalában. (923-21)

722. végreh. sz. 1904.

921-11

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó
ezennel közhírré teszi, hogy a nagybecs-
kerei kir. járásbírósnak 1904. évi V.
1784. és 1784/2. számú végzése folytán
Radványi Manó dr. budapesti ügyvéd által
képviselet Goldschmidt Zsigmond felperes
résztére Fried Albert dr. ügyvéd alperes
ellen 200 korona tökékövetelés s jár. ere-
jéig elrendelt kielégítési véghajtás folytán
alperestől felül és lefoglalt és 1042 koronára
becsült ingóságokra a nagybecskerei kir.
bírósnak 1904/V. 1784/3. számú végzése-
vel az árverés elrendeltetvén, annak a
korábbi vagy felülfoglaltatók követelése
erejéig is, amennyiben azok törvényes
zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán
leendő megtartása határidőül 1904. évi
december hó 29-ik napján d. e. 8 órája
kitűzték, amikor a bíróság lefoglalt butorok,
írógép s egyéb ingóságok a legtöbbet ígéro-
nek készpénzfizetés mellett, szükség esetén
becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárve-
rezendő ingóságok vételárából a végrehajtó
követelését megelőző kielégítéshez jogot
tartanak, hogy amennyiben részükre a fog-
lalás korábban eszközöltetett volna és ez a
végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik,
elsőbbségi bejelentéseiket az árverés meg-
kezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy
pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek
a bíróság tábláján történt kifüggesztését
követő naptól számítottatik.

Kelt Nagybecskereken, 1904. évi decem-
ber hó 9. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

Pancsovai főszoigabiróságtól.

6304. szám 1904.

918-2.1

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett torontálalmási községi jegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással egyelőre 1200 korona évi fizetés, szabad lakás és a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak szedésének élvezete van egybekötve. Ezen fizetés az 1904. XI. t.c. értelmében megfelelő kiegészítést fog nyerni.

Felhivatnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a pancsovai járás főszoigabirósághoz folyó évi december hó 24. d. u. 5 órájáig küldje be. Később beérkező kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

Pancsován, 1904. évi december hó 10-én.

Dr. Gyertyánffy,
főszoigabiró.

VÉD- JEGY.

A temesvári

„DMKE”

mosó- és pipere-

SZAPPANOK

a legjobbak és legolcsóbbak.
(10, 20 és 30 III.)

Jgazi magyar családi szappan.

Kereskedőknek árkedvezmény.

Kérjük mindenütt temesvári

„DMKE” SZAPPANT!

A hol nem kapható, oda a gyár 5 kilo-grammos csomagokban szállítja utánvét nélkül portómentesen.

Cím: „Szappangyár” Temesvár.
(883-26.5)

Weinberger János

férfi cipő áruháza Nagybecskerek,
Kunyadi- (fő-) utca 23.

a nagy esizmához.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legjobb minőségű férfi-, női- és gyermek cipőkben. — Különösen felhívom a gyermek felruházó egyletek figyelmét azon körülményre, hogy a felruházáshoz szükséges cipőket ez idén is nagy választékban raktáron tartom.

Valódi amerikai cipők kizárólagos egyedüli raktára.

The World Known Shoe, Hathaway, Soule et Harrington For Sale By
(Boston.)

Rámpás

— literenkint 28 krajcár — kapható

Dr. Brájjer Lajosnál Zápolya-utca 1. szám.

Elsőrendű

tűzifa.

Valódi porosz

Kitünő minőségű

szalon kőszén

a Wildensteinsegen-Richterhof-fele bányákból.

pirszén (coacs)

— Legjobb faszén. —

Kaphatók:

KURLÄNDER IMRE fakeskedőnél

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.

— Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/II. — Telefon 35. sz. —

Feltűnést keltő olcsó árak!

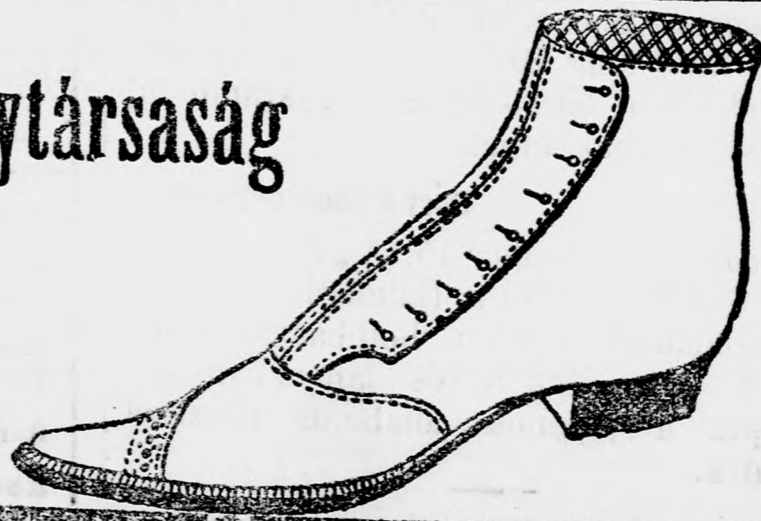
A bekövetkezendő téli idényre alább felsorolt árucikkeket ajánlunk:

Női cugos cipő frt 2.50	Női füzös cipő frt 2.75	Női gombos cipő frt 3.—	Női füzös cipő frt 3.75 Box Galf
Férfi cugos cipő frt 2.50	Férfi füzös cipő frt 3.—	Férfi füzös cipő legjobb boxbőr frt 4.25	NŐI NEMEZ GOMBOS CIPŐ frt 2.— bőborítással
NŐI FÜZÖS CIPŐ erős bőrből me- leg béléssel frt 3.—	NEMEZ FÉLCIPŐ sarkkal frt 1.—	FÉRFI NEMEZ félcipő sarkkal frt 1.20	FÉRFI CUGOS CIPŐ posztóból erős bőrborítás- sal kettős talppal frt 4.25
FÜZÖS CIPŐ leányok részére frt 1.80	GOMBOS CIPŐ leányok részére frt 2.—	FÜZÖS és GOM- BOS CIPŐ gyer- mekek részére és feljebb 90 kr.	SZINES MICADO férfiak, nők és gyermekek ré- szére 60 krtól frt 1.—

„TURUL” cipőgyár részvénytársaság

ezelőtt Mödlingi cipőárak.

Főraktár NAGYBECSKEREK.

278-14.10 (50:31)

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Szerkesztő

Nagyb

Zápolya-ut

hová a lap szel minden közlet

Kiadó

Pleitz Fer. Pál

Nagybecskerek

hová a hirdete sek és a lap s natkozó felszola

Telefon

Nagybecs

Ba

Tegnap arról, hogy Bethlen Mikl

A gyász szenvedéseinek szomorúságát körben, ahol mély szomor Torontálban, részét töltötté férfiui tettére a pusztító kö jesen letörje

Bethlen ugyan Torontá de közel husz kásság kötött pályafutását, itt haladt fok Ezt a munkás törekvés jelen jesebb megillet koporsója előtt

Ha vissza pályafutására, kásságát jellem verődő kép es hogy oly korá

Tisztviselő megyében indú Torontálban ke gatasi fogalmat évbén már r legfontosabb mikor 3 évig helyhatósági b végzett nagy után árvaszéki

A „TORO

— A „Toron

A szobában táviró egyhangu toliának percegés pattogása.

Az ablaknál nyolc éves gyer nézett ki a csen sulya alatt megó ságával.

Gondolatai mennyire egy le lehetnek gondolat

Egy törekeny előtti, akit — mig vott és akin kivül Aki olyan aldot olyan szeretettel fejceskőjét.

Egyeszer csak mindent összehitt a mama, eladna értette. Mi az fia

Si